

УДК 343.8

DOI 10.32755/sjlaw.2023.01.057

Малінковська О. В.,

старший викладач центру спеціальної підготовки,
Територіально відокремлене відділення
«Хмельницька філія Академії Державної пенітенціарної служби»,
м. Хмельницький, Україна
ORCID: 0000-0002-1054-0997;

Тимошук О. І.,

викладач центру спеціальної підготовки,
Територіально відокремлене відділення
«Хмельницька філія Академії Державної пенітенціарної служби»,
м. Хмельницький, Україна
ORCID: 0000-0001-9353-6805;

Бруневич В. М.,

начальник центру спеціальної підготовки,
Територіально відокремлене відділення
«Хмельницька філія Академії Державної пенітенціарної служби»,
м. Хмельницький, Україна
ORCID: 0000-0003-2005-5685

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФУНКЦІОНУВАННЯ ПЕНІТЕНЦІАРНИХ СИСТЕМ: ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

У статті здійснено аналіз передових практик функціонування пенітенціарних систем у зарубіжних країнах. Увагу було зосереджено на таких аспектах: доцільність застосування позбавлення волі як основного виду покарання, типи установ виконання покарань, функціонування державних і приватних установ позбавлення волі та доцільність запровадження подібної практики в Україні, професійна підготовка кадрового складу установ позбавлення волі.

Ключові слова: пенітенціарна система, кримінально-виконавче законодавство, виконання покарань, засуджені, пробація, установи виконання покарань, національне законодавство, імплементація.

Постановка проблеми. На сучасному етапі реформування і становлення національного законодавства важливого значення набувають питання впровадження позитивних практик зарубіжних країн задля вдосконалення правового регулювання суспільних відносин. Не є винятком і вдосконалення вітчизняної пенітенціарної системи. Зазначене набуває актуальності в аспекті

кті наближення до міжнародних стандартів, загальних інтеграційних процесів, гуманізації виконання покарань. Становлення зарубіжного досвіду функціонування пенітенціарних систем пов'язане з історичними особливостями розвитку конкретної держави, рівнем економічного розвитку, рівнем злочинності тощо. Вивчення й детальний аналіз сприятиме розумінню проблем, наявних у сфері виконання покарань на сучасному етапі, визначенню можливих шляхів їх розв'язання та майбутніх перспектив.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню теоретичних і практичних питань становлення й розвитку пенітенціарних систем у зарубіжних країнах присвячено багато праць таких науковців, як А. О. Галай, О. В. Гальцова, І. М. Микитась, М. С. Пузирьов, О. Ш. Чомахашвілі, Д. В. Ягунов тощо. Попри значну кількість наукових доробок, до цього часу залишаються актуальними питання вдосконалення національного законодавства, яке регулює пенітенціарну систему, з урахуванням позитивного досвіду зарубіжних країн. Також, зважаючи на те, що існує необхідність запровадження комплексних довгострокових змін, визначення напрямів розвитку національної системи виконання кримінальних покарань, дослідження окресленої теми не втрачає своєї актуальності.

Мета статті полягає в узагальненні особливостей функціонування пенітенціарних систем в окремих зарубіжних країнах та напрацюванні можливих напрямів удосконалення національного законодавства у сфері виконання покарань.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні практика застосування позбавлення волі як виду кримінального покарання є досить дискусійною. Це пов'язано з тим, що не завжди позбавлення волі є дієвим видом покарання, наявна рецидивна злочинність після звільнення, а також скоєння злочинів у самих пенітенціарних установах. Зокрема, середній показник злочинності у пенітенціарних установах за період 2009–2014 років становив 3,85 злочину на 1 тис. ув'язнених. Водночас середній показник злочинності в пенітенціарних установах за період 2015–2019 років – 7,6 злочину на 1 тис. ув'язнених [1]. Стрімке збільшення кількості злочинів у пенітенціарній системі актуалізує дослідження причин, якими обумовлена зазначена статис-

тика, й напрацювання способів запобігання такому негативному явищу.

Вищенаведене дає підстави вважати, що позбавлення волі як вид покарання не є достатньо дієвим заходом, оскільки існує ймовірність повторного вчинення злочинів. У зв'язку з цим досвід застосування кримінальних покарань, пов'язаних з позбавленням волі, у тих зарубіжних країнах, де рецидив злочинів після звільнення має досить низьку частку від усієї злочинності, надзвичайно корисний. Цілком погоджуємося з М. С. Пузирьовим, який, досліджуючи досвід зарубіжних країн, дійшов висновку, що запровадження до законодавства України інституту скорочення строку покарання сприятиме більш послідовній реалізації принципів гуманізму, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціональному застосуванню примусових заходів і стимулюванню правослухняної поведінки, поєднанню покарання з виправним впливом, закріплених ст. 5 КВК України [2, с. 275].

У зв'язку з відмовою більшості країн світу від страти найсуворішим видом покарання визнається позбавлення волі. Тому спостерігається тенденція обмеженого його застосування, що визначається неможливістю застосування альтернативних заходів реагування на злочинну поведінку. Проте наявні й зворотні тенденції. У Великій Британії рівень ув'язнених до довічного позбавлення волі значно вищий, ніж в інших європейських країнах. Переповненість пенітенціарних установ є проблемою більшості країн світу.

Рада Європи визначає переповненість в'язниць як невідповідність між можливостями установи виконання покарань і кількістю засуджених, що мають бути розміщені. Це комплексна проблема, що відображається й на якості виконання покарань. У федеральних законах США й законах багатьох окремих штатів немає такого поняття, як «максимальний термін позбавлення волі». Покарання за сукупність злочинів просто складаються. Окрім того, у деяких штатах США діє принцип «трьох злочинів»: за три злочини призначають довічне позбавлення волі. Зважаючи на це, позбавлення волі у США не застосовують

для виправлення засуджених, як в Україні, а використовують лише як конкретний вид покарання.

Сполучені Штати Америки зробили значний внесок у розвиток світової пенітенціарної ідеї та системи. До пенітенціарної системи США належать тюрми, поділ яких обумовлений державним устроєм: федеральні, тюрми штатів і муніципальні. Діяльність федеральних тюрем регламентується нормами спеціального законодавства, зокрема нормами розділу «Тюрма й ув'язнені», главою XVII «Кодифікованого кримінального і кримінально-процесуального законодавства».

Федеральні тюрми й тюрми штатів поділяються на чотири категорії: тюрми надзвичайної безпеки, тюрми максимальної безпеки, тюрми середньої безпеки, тюрми мінімальної безпеки. У місцевих тюрмах утримують осіб, щодо яких призначено запобіжний захід у виді тримання під вартою, а також засуджених, яким суд призначив незначні строки позбавлення волі. Спеціалізовані пенітенціарні установи, які створюють для неповнолітніх, мають назву реформаторії або виховні школи.

Для кримінально-виконавчої системи Великої Британії характерна наявність замінних заходів позбавлення волі на стислі строки. Позбавлення волі на короткий строк (до 12 місяців) не реабілітує ув'язнених і має бути останньою інстанцією, оскільки нині у Великій Британії занадто багато ув'язнених.

Позбавлення волі на короткий строк за найменш тяжкий злочин замінюють альтернативним покаранням. На думку міністра юстиції Великої Британії, засуджені, які провели в місцях позбавлення волі менше року, демонструють рівень рецидиву приблизно 66 %, що набагато вище, ніж ті, чий вирок не були пов'язані з позбавленням волі [3]. До складу пенітенціарної системи Великої Британії належать місцеві (в них відбувають покарання засуджені тієї місцевості, де проживали до арешту, та засуджені на незначний строк) і центральні тюрми.

Система пенітенціарних установ Федеративної Республіки Німеччини охоплює: відкриті установи; закриті установи, де засуджених тримають під озброєною охороною; установи, призначені для використання заходів виправлення і безпеки: соціально-терапевтичні, установи для тримання рецидивістів

після відбування ними строку покарання, психіатричні лікувальні, установи для засуджених жінок; для неповнолітніх правопорушників; установи попереднього ув'язнення.

Якщо засуджений відбув 18 місяців покарання, йому надають право на відпустку, а якщо це довічно засуджена особа, право на відпустку надається по закінченні 10 років відбутого строку.

Для забезпечення відповідного режиму тримання передбачена система заходів дисциплінарного впливу на засуджених, заходів заохочення, спеціальних заходів безпеки. Організують також професійне і загальноосвітнє навчання, медичне обслуговування. У тюрмах Федеративної Республіки Німеччини належним чином функціонує система соціальної реабілітації засуджених, багато уваги приділяють процесу соціальної адаптації звільнених від відбування покарання [4, с. 34].

Пузирьов М. С., здійснивши аналіз окремих аспектів зарубіжного досвіду, обґрунтовує впровадження до вітчизняного кримінально-виконавчого законодавства інституту скорочення строку покарання, що, на його думку, сприятиме більш послідовній реалізації принципів гуманізму, диференціації та індивідуалізації виконання покарань, раціональному застосуванню примусових заходів і стимулюванню правослухняної поведінки, поєднанню покарання з виправним впливом, закріплених ст. 5 КВК України [5, с. 159].

Існує й інший аспект позбавлення волі як виду покарання. У деяких країнах Азії та Сходу позбавлення волі є основним видом покарання, а утримання в пенітенціарних установах настільки жорстке, що порушує моральні норми, людську гідність. Але, як свідчить практика, таке приниження особистості й нестерпне утримання в місцях позбавлення волі зумовлює низький відсоток рецидивної злочинності порівняно з іншими країнами.

Наприклад, у В'єтнамі встановлено спеціальні види в'язниць з розмежуванням за строками покарання у виді позбавлення волі. Для рецидивістів або злочинців, які вчинили тяжкі злочини, існує особлива в'язниця – «Кі Хо», розташована в друтому за величиною місті країни Хош. Ув'язнені сплять на ционо-

вках, розстелених на цементній підлозі, у камерах немає вікон, каналізації, водопроводу. Світло не вимикається ніколи. Заборонені побачення з родичами, телефонні дзвінки, листування, відсутня медична допомога. Харчування одноразове, переважно містить рис і залишки зіпсованої риби, що часто спричиняє отруєння і летальний результат. Тому в'єтнамці намагаються не продовжувати злочинну діяльність після відбуття покарання, оскільки вийти з «Кі Хо» мало кому вдається [6].

У Китаї покарання у виді позбавлення волі має назву «строкове позбавлення волі», триває від 6 місяців до 15 років, а порядок утримання в пенітенціарних установах не набагато кращий, ніж у В'єтнамі.

Важливим аспектом аналізу пенітенціарних систем зарубіжних країн є їх фінансування. За джерелами фінансування розрізняють державні в'язниці (більшість країн Західної Європи) та приватні в'язниці (поширені у Швейцарії, США, Японії). Поява приватних в'язниць обумовлена тим, що влада окремих держав намагається розв'язувати проблему витрат, що зростають, на утримання ув'язнених за допомогою приватизації державних в'язниць. В Україні також неодноразово анонсували створення приватних тюрем і СІЗО, зокрема 2021 року за заявою міністра юстиції України Дениса Малюська планували приватизувати щонайменше чотири в'язниці. Попри це Стратегія реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022–2024 роках від 16 грудня 2022 року не містить про це згадки [7]. Це не є новацією, адже подібна практика вже існує в багатьох країнах світу. Зокрема, останніми роками у світі активно поширюється практика приватних тюрем. Прихильники приватизації запевняють, що це дуже вигідно для бюджету, оскільки приватні компанії отримують максимальні прибутки, маючи мінімальні витрати. Опоненти подібних тверджень заявляють про часті корупційні скандали в таких закладах.

Зокрема США розпочали приватизацію тюрем у 1980-х роках. Приватні в'язниці одержують від держави визначені суми на кожного ув'язненого незалежно від витрат на його утримання. Тому одним із завдань приватних в'язниць є створення та-

кого механізму й режиму охорони, аби мінімально використати послуги охоронців. Нині у США 2,1 млн в'язнів, близько 128 тисяч з них (6 %) перебувають у приватних в'язницях. Держава платить за це компаніям 23 тисячі доларів на рік за одного в'язня. При цьому в американських приватних в'язницях існують суттєві недоліки: приватні компанії нерідко заощаджують державні гроші, виділені на ув'язнених, а також не приймають хворих або нездатних до важкої праці людей [8].

Перша приватна в'язниця у Великій Британії була відкрита 28 років тому. У 2013 році ця тюрма знову повернулася під контроль державних органів. Нині в королівстві налічується 16 приватних в'язниць, які розташовані переважно в Англії, частина – в Уельсі та Шотландії, де за різними даними утримують до 15 тисяч осіб. Тюрми контролюються Sodexo Justice services (4 в'язниці), Serco (6 в'язниць) і G4S – найбільша компанія, яка працює у сфері безпеки. У ній задіяно 600 тисяч працівників.

В Австралії, як і у Великій Британії, приватні фірми відкрили тюрми 28 років тому. The GEO Group керує шістьма в'язницями, Serco – двома й центрами, де утримують нелегальних мігрантів. G4S – сімома тюрмами й володіє правами на перевезення в'язнів. Останнім часом через великий потік нелегальних мігрантів, терористичну загрозу з боку мусульманських радикалів кількість засуджених неухильно зростає, через що уряд проводить політику зі збільшення впливу приватних компаній на утримання тюрем [9].

Міжнародний досвід демонструє, що приватні в'язниці можуть не лише змінити стан справ у пенітенціарній системі, а й виокремитися в сектор економіки.

Ключовий принцип створення приватних в'язниць полягає в тому, що держава передає заклад в управління приватній особі, аби та могла використовувати людський ресурс, робочу силу для власного заробітку. Натомість зобов'язується забезпечити побутові умови й заробітну плату для в'язнів на рівні належних стандартів. Щодо цього питання є кілька підходів. Окремі держави лише підписують договір, передають підприємству керування закладом, але охорона залишається державною. Підприємець отримує тільки побутову складову: організовує

харчування, медичне забезпечення, розважальні заходи тощо. Є інший підхід, коли кошти, передбачені бюджетом на утримання в'язниці, повністю передають інвестору. Він організовує все: охорону, харчування. Додатково завдяки працевлаштуванню утриманих заробляє певні кошти.

Проте варто наголосити і на негативних моментах таких в'язниць. Психологія держави та підприємця – різна. Перша не має на меті великий заробіток, а для підприємця це основна мета. Через це у США досі тривають дискусії. У приватних в'язницях зафіксована значна кількість порушень прав людини. Підприємець часто змушує людей, які відбувають покарання, перепрацьовувати, аби отримати більші доходи. Через це й виникають зловживання.

Попри те, що практика приватних в'язниць неоднозначна, усе-таки в перспективі вона може якісно змінити пенітенціарну систему України, але це питання потребує належного нормативно-правового регулювання, визначення рівня участі держави, закріплення належного контролю за функціонуванням як з боку державних органів, так і інститутів громадянського суспільства.

Можливою вбачаємо приватизацію місць позбавлення волі, де утримують неповнолітніх, інвалідів або жінок з дітьми, яких в Україні небагато. Ними можуть опікуватися благодійні організації чи гуманітарні фонди, допомагати таким закладам впроваджувати програми з перевиховання. Хоча навіть тут наявні ризики належного визначення таких організацій, розподіл коштів тощо. Окрім умов утримання, у місцях позбавлення волі важливим є питання належної кваліфікації персоналу, оскільки непоодинокі випадки, коли саме персонал установ виконання покарань вдавався до таких протиправних діянь, як безпідставне побиття засуджених, катування, знущання над ними, цькування і навіть заподіяння каліцтв, вимагання неправомірної вигоди, розповсюдження наркотичних речовин або алкоголю тощо.

Будь-яка держава прагне здійснювати широке коло правових заходів стосовно діяльності персоналу установ виконання покарань у сфері реалізації державної політики щодо виконання покарань з метою приведення їх до міжнародних стандартів поведіння із засудженими. Оскільки персонал установ вико-

нання покарань постійно контактує із засудженою особою через виконання своїх службових обов'язків, важливим є максимальне спрямування всіх зусиль на те, аби в засудженому бачити насамперед людину, тим самим позитивно впливаючи на особу.

Достойна поведінка не потребує додаткового державного фінансування на отримання освіти, підвищення кваліфікації тощо, оскільки залежить насамперед від моральних якостей персоналу. Лише в такому випадку вплив на засуджену особу буде позитивним і за наявності інших сприятливих чинників загалом може сприяти успішному виправленню та ресоціалізації. Посприяти цьому можна завдяки професіоналізму й сумлінному виконанню службових обов'язків, високій культурі та гуманності, вмінню співпереживати за майбутню долю осіб, які відбувають покарання [10, с. 281]. Таке ставлення персоналу позитивно впливатиме на засуджену особу й допоможе їй сформувати почуття вини й каяття за вчинений злочин, підвищити власну самооцінку, безперешкодно стати повноправним членом суспільства після відбуття покарання, запобігти в майбутньому вчиненню нових злочинів.

Отже, належна підготовка кваліфікованих кадрів – важлива складова функціонування пенітенціарної системи кожної держави. Підготовка працівників пенітенціарних служб у будь-якій зарубіжній країні має свої особливості. До прикладу, у Великій Британії не потрібно закінчувати спеціальних закладів вищої освіти для підготовки співробітників пенітенціарних закладів. Майбутні тюремні службовці навчаються у звичайних університетах, але функціонують різні курси підвищення кваліфікації. Окрім того, встановлено вікові обмеження. Зокрема, службу у в'язниці можна почати до досягнення 49 років. Просування кар'єрними сходинками відбувається завдяки курсам, які забезпечують підвищення кваліфікації. Важливою є належна фізична підготовка [11, с. 5].

У Норвегії дещо інший підхід до підготовки кадрового складу пенітенціарних установ. Для цього існує спеціальний профільний навчальний заклад – Академія кримінально-виконавчої служби Норвегії. Навчання, що триває два роки, відбувається за такою схемою: шість місяців теорії – потім два

півріччя поєднання теорії з практикою, знову шість місяців теорії. У програмі навчання містяться юридичні дисципліни, обов'язковими є тренінги, професійна етика, реабілітаційна робота. Практичних навиків набувають під час проходження практики у спеціально визначених 10 установах. Після завершення навчання отримують кваліфікацію «молодший спеціаліст» [11, с. 6].

На роботу до пенітенціарних закладів Швейцарії приймають людей з будь-якою освітою, навіть зі шкільною, але необхідно мати професійний досвід не менше ніж три роки. Також обов'язковою є професійна перепідготовка у спеціальному навчальному центрі м. Фрібурга впродовж 15 тижнів, яка протягом двох років поєднується з проходженням практики за місцем роботи. Підвищення кваліфікації здійснюється не лише для рядових працівників, а й окремо для керівників підрозділів установ.

Висновки. Отже, під час дослідження передових практик функціонування пенітенціарних систем у зарубіжних країнах увагу було зосереджено на таких аспектах, як: доцільність застосування позбавлення волі як основного виду покарання, типи установ виконання покарання, функціонування державних і приватних установ позбавлення волі та доцільність запровадження подібної практики в Україні, професійна підготовка кадрового складу установ позбавлення волі. Зокрема констатовано, що позбавлення волі як вид покарання не є дієвим заходом, оскільки існує ймовірність повторного вчинення злочинів. Через неодноразові заяви про створення в Україні приватних в'язниць дослідження досвіду країн (США, Велика Британія, Австралія), які одними з перших запровадили приватизацію, є вкрай актуальним. Практика приватних в'язниць неоднозначна, але в перспективі може якісно змінити пенітенціарну систему України. Зазначене питання потребує належного нормативно-правового регулювання, визначення рівня участі держави, закріплення необхідного контролю за їх функціонуванням як з боку державних органів, так і інститутів громадянського суспільства. Можливою вбачаємо приватизацію місць позбавлення волі, де утримують неповнолітніх, інвалідів або жінок з дітьми, яких в Україні небагато. Ними можуть опікуватися благодійні

організації чи гуманітарні фонди, допомагати таким закладам впроваджувати програми з перевиховання. Важливим є питання професійної підготовки кадрового складу установ позбавлення волі. У зазначеному аспекті заслуговують на подальший аналіз та імплементацію підготовка до гуманізації освіти персоналу й технологія поєднання теорії та практики із впровадженням прогресивного досвіду пенітенціарної діяльності.

Як зазначає М. С. Пузирьов, між вітчизняними установами виконання покарань та пенітенціарними установами (тюрмами) зарубіжних країн існують суттєві відмінності, які стосуються не лише питань тримання засуджених до позбавлення волі, а й багатьох інших проблем, у тому числі їх навчання, залучення до праці, стимулювання правослужняної поведінки через застосування окремих елементів прогресивної системи, підготовки до звільнення тощо [12, с. 123].

Зрозумілою є неможливість запозичення повною мірою зарубіжного досвіду застосування позбавлення волі та відбування покарання, але виокремлені питання необхідно взяти до уваги під час імплементації прогресивних практик у національне законодавство.

Список використаних джерел

1. Ягунов Д. Українська пенітенціарна політика (1991–2020): узагальнення модуляцій та оцінка основних показників. *European political and law discourse*. Vol. 7. Issue 5. 2020. URL: <https://www.yagunov.in.ua/?p=2894> (дата звернення: 14.01.2023).

2. Пузирьов М. С. Виконання покарання у виді позбавлення волі стосовно засуджених неповнолітніх у зарубіжних країнах. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2021. № 4. С. 271–275. URL: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/03/48.pdf> (дата звернення: 27.01.2023).

3. В Великобританії лишення свободи замінят альтернативними видами покарання. URL: <https://yaizakon.com.ua/v-velikobritanii-lisshenie-svobody-zamenyat-alternativnymi-vidami-nakazaniya/> (дата звернення: 30.01.2023).

4. Чомахашвілі О. Ш., Микитась І. М. Зарубіжний досвід діяльності системи виконання покарань. *Вісник Академії адвокатури України*. 2011. № 3 (222). С. 133–138.

5. Пузирьов М. С. Стимулювання правослужняної поведінки засуджених як принцип виконання покарань у Федеративній Республіці

Німеччина. *Jurnalul juridic national: teorie și practică*. 2016. № 5 (21). С. 155–159. URL: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/155_159_Stimulyuvannya%20pravosluhnyanoYi%20povedInki%20zasudzhenih%20yak%20printsip%20vikonannya%20pokaran%20u%20FederativnIy%20RespublItsi%20NImechchina.pdf (дата звернення: 27.01.2023).

6. Як виглядають місця позбавлення волі в різних країнах. URL: <https://masterok.livejournal.com/4630896.html> (дата звернення: 24.01.2023).

7. Про схвалення Стратегії реформування пенітенціарної системи на період до 2026 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2022–2024 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.12.2022 р. № 1153-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153-2022%D1%80?find=1&text=%D0%BF%D1%80%D0%B8%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%BD#Text> (дата звернення: 18.01.2023).

8. Приватні в'язниці: як вони працюють за кордоном. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2019/12/10/infografika/suspilstvo/prywatni-vyaznytzi-yak-vony-pracyuyut-kordonom> (дата звернення: 25.01.2023).

9. Приватні тюрми за кордоном: як це працює. URL: <https://sud.ua/ru/news/abroad/160122-privatni-tyurmi-za-kordonom-yak-tse-pratsuyue> (дата звернення: 25.01.2023).

10. Гальцова О. В. Щодо впливу персоналу установ виконання покарань на засуджених до позбавлення волі. *Часопис Київського університету права*. 2018. № 2. С. 280–284.

11. Огляд іноземної практики підготовки персоналу пенітенціарної системи: науковий аналіз / А. О. Галай та ін. Київ : КНТ, 2015. 48 с.

12. Пузирьов М. С. Позитивний зарубіжний досвід виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк як концептуальна основа реформування кримінально-виконавчої системи України. *Актуальні проблеми держави і права*. 2017. Вип. 79. С. 117–123. URL: <http://www.apdp.in.ua/v79/18.pdf> (дата звернення: 28.01.2023).

Malinkovska O.,

Senior lecturer of the Center of Special Training,
Territorially Separate Branch "Khmelnytskyi Branch
of the Academy of the State Penitentiary Service",
Khmelnytskyi, Ukraine
ORCID: 0000-0002-1054-0997;

Tymoshchuk O.,

Lecturer of the Center of Special Training,
Territorially Separate Branch "Khmelnytskyi Branch
of the Academy of the State Penitentiary Service",
Khmelnytskyi, Ukraine
ORCID: 0000-0001-9353-6805;

Brunevych V.,

Head of the Center of Special Training,
Territorially Separate Branch "Khmelnytskyi Branch
of the Academy of the State Penitentiary Service",
Khmelnytskyi, Ukraine
ORCID: 0000-0003-2005-5685

FOREIGN EXPERIENCE OF THE FUNCTIONING OF PENITENTIARY SYSTEMS: PROSPECTS FOR IMPROVING NATIONAL LEGISLATION

The article analyzes advanced practices of the functioning of penitentiary systems in foreign countries. Attention was focused on such aspects as: the expediency of using deprivation of liberty as the main form of punishment, the types of institutions for the execution of punishment, the functioning of state and private institutions of deprivation of liberty and the expediency of introducing a similar practice in Ukraine, professional training of personnel of institutions of deprivation of liberty. In particular, it was established that such type of punishment as deprivation of liberty is not an effective measure, as there is a probability of repeated crimes. This led to the analysis of the experience of applying criminal punishments associated with deprivation of liberty in those foreign countries where recidivism after release has a fairly low share of all crime. Due to repeated statements about the creation of private prisons in Ukraine, special attention was paid to this issue. Countries where the practice of private prisons has already been tested (USA, Great Britain, Australia) were taken as an example, and issues that should be paid special attention to when introducing this institution in our country were summarized. Taking into account the fact that the personnel of the penal institutions are constantly in contact with the convicted person due to the performance of their official duties, the issue of his professional training is highlighted as important. In this aspect, the preparation for the humanization of personnel education and the technology of combining theory and practice with the introduction of progressive experience of penitentiary activity deserve further

analysis and implementation. It is clear that it is impossible to fully borrow foreign experience in the application of deprivation of liberty and serving a sentence, but the isolated issues must be taken into account when implementing progressive practices into national legislation.

Key words: *penitentiary system; criminal law; execution of punishments; convicts; probation; institutions of execution of punishments; national legislation; implementation.*

References

1. Iahunov, D. (2020), "Ukrainian penitentiary policy (1991–2020): generalization of modulations and assessment of main indicators", *European political and law discourse*, Vol. 7, Issue 5, available at: <https://www.yagunov.in.ua/?p=2894> (accessed 14 January 2023).

2. Puzyrov, M. S. (2021), "Execution of punishment in the form of deprivation of liberty for convicted minors in foreign countries", *Analytical and comparative jurisprudence*, Vol. 4, pp. 271–275, available at: <http://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2022/03/48.pdf> (accessed 27 January 2023).

3. In Great Britain, imprisonment will be replaced by alternative forms of punishment. (2018), available at: <https://yaizakon.com.ua/v-velikobritanii-lishenie-svobody-zamenyat-alternativnymi-vidami-nakazaniya/> (accessed 30 January 2023).

4. Chomakhashvili, O. Sh. and Mykytas, I. M. (2011), "Foreign experience of the system of execution of punishments", *Bulletin of the Academy of Advocacy of Ukraine*, Vol. 3 (222), pp. 133–138.

5. Puzyrov, M. S. (2016), "Stimulation of obedient behavior of convicts as a principle of execution of punishments in the Federal Republic of Germany", *The national legal journal: theory and practice*, Vol. 5 (21), pp. 155–159, available at: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/155_159_Stimulyuvannya%20pravoslunhnyanoYi%20po vedInki%20zasudzhenih%20yak%20printsip%20vikonannya%20pokar an%20u%20FederativnIy%20RespublItI%20NImechchina.pdf (accessed 27 January 2023).

6. What do prisons look like in different countries (2018), available at: <https://masterok.livejournal.com/4630896.html> (accessed 24 January 2023).

7. Ukraine (2022), *On the approval of the Penitentiary System Reform Strategy for the period until 2026 and the approval of the operational plan for its implementation in 2022–2024*: Law of Ukraine, Verkhovna Rada of Ukraine, Kyiv.

8. Private prisons: how they work abroad (2019), available at: <https://www.slovoidilo.ua/2019/12/10/infografika/suspilstvo/prywatni-vyaznyczy-yak-vony-pracyuyut-kordonom> (accessed 25 January 2023).

9. Private prisons abroad: how it works (2020), available at: <https://sud.ua/ru/news/abroad/160122-privatni-tyurmi-za-kordonom-yak-tse-pratsyuye> (accessed 25 January 2023).

10. Haltsova, O. V. (2018), "Regarding the influence of the staff of the penal institutions on the prisoners sentenced to imprisonment", *Journal of the Kyiv University of Law*, Vol. 2, pp. 280–284.

11. Halai, A. O. (2015), *Review of foreign practice of training personnel of the penitentiary system: scientific analysis*, KNT, Kyiv.

12. Puzyrov, M. S. (2017), "Positive foreign experience of serving a sentence in the form of imprisonment for a certain period as a conceptual basis for reforming the criminal-executive system of Ukraine", *Actual problems of the state and law*, Issue 79, pp. 117–123, available at: <http://www.apdp.in.ua/v79/18.pdf> (accessed 28 January 2023).